

AVRUPA İNSAN HAKLARINI VE ANA HÜRRİYETLERİNİ KORUMA SÖZLEŞMESİNE EK 8 SAYILI PROTOKOL

Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetlerini Koruma Sözleşmesine Ek 8 Sayılı Protokol

Resmi Gazete Tarihi: 29.08.1989

Resmi Gazete Sayısı: 20267

Kabul Tarihi ve Yeri: 19.03.1985, Viyana

Geçerli Dili: İngilizce ve Fransızca

Depositer: Avrupa Konseyi Genel Sekreteri

Türkiye'nin İmza Tarihi: 04.02.1986

Onay Şekli: Onay Kanunu ve Bakanlar Kurulu Kararı

İhtirazi Kaydı: Yok

Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetlerini Koruma Sözleşmesine Ek 8 Sayılı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Kabul Tarihi: 12/04/1989

Kanun No: 3526

Resmi Gazete Tarihi: 20.04.1989

Resmi Gazete No: 20145

Madde 1- Türkiye tarafından Strazburg'da 4 Şubat 1986 tarihinde imzalanan Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetlerini Koruma Sözleşmesine Ek 8 Sayılı Protokolün onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

18/4/1989

Bakanlar Kurulu Kararı

Karar Sayısı: 89/14295

4 Şubat 1986 tarihinde Strazburg'da imzalanan ve 12 Nisan 1989 tarihli 3526 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetlerini Koruma Sözleşmesine Ek 8 Sayılı Protokol"ün onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 13/6/1989 tarihli ve ÇTAK-I-1891-2956 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulunca 23/6/1989 tarihinde kararlaştırılmıştır.

DİBACE

4 Kasım 1950 tarihinde Roma'da imzalanmış olan Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesine (bundan böyle "sözleşme" diye anılacaktır) ek işbu Protokolü imzalayan Avrupa Konseyi üyesi Devletler,

Avrupa İnsan Hakları Komisyonunun çalışma usulünün geliştirilmesi ve özellikle süratlendirilmesi amacıyla Sözleşmenin bazı hükümlerinin değiştirilmesinin arzu edilir olacağını düşünerek,

Aynı şekilde, Sözleşmenin Avrupa İnsan Hakları Divanının çalışma usullerine ilişkin bazı hükümlerinin değiştirilmesinin tavsiyeye şayan olacağını düşünerek,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

Madde 1 - Sözleşmenin 20. maddesinin halihazır metni, aynı maddenin 1. paragrafı haline gelecek ve buna aşağıdaki 4 paragraf eklenecektir:

"2. Komisyon, genel kurul şeklinde toplanacaktır. Bununla birlikte, herbiri en az 7 üyeden oluşan Daireler kurabilir. Daireler müesses içtihatlarla dayanarak ele alınabilecek veya Sözleşmenin yorumlanmasını veya uygulanmasını etkileyecek ölçüde ciddi sorun çıkarmayan, Sözleşmenin 25. maddesine göre yapılmış olan başvuruları inceleyebilir. Bu kısıtlama ve işbu maddenin 5. paragrafındaki hükümler haricinde, Daireler, Sözleşme ile Komisyona tevdi edilmiş tüm yetkileri kullanacaklardır.

Aleyhinde başvuruda bulunulan bir Yüksek Akit Tarafın Komisyona seçilmiş bulunan üyesi, başvurunun havale edildiği Dairede üyelik hakkına sahip olacaktır.

3. Komisyon, 25. maddeye göre yapılmış olan bir başvuruyu, daha fazla incelemeyi gerektirmediği hallerde, oybirliği ile kabul edilemez ilân edebilme veya kayıttan düşürülmesine karar verebilme yetkisini haiz herbiri en az 3 kişiden oluşan komiteler teşkil edebilir.

4. Bir Daire veya komite, her zaman Komisyon genel kurulu lehine yetkisinden vazgeçebilir; aynı şekilde, Komisyon genel kurulu bir Daireye veya komiteye havale edilmiş bir davanın kendisine gönderilmesi talimatını verebilir.

5. Aşağıdaki yetkileri sadece Komisyon genel kurulu kullanabilir:

a) 24. madde uyarınca yapılmış olan başvuruların incelenmesi;

b) 48. maddenin (a) paragrafı uyarınca bir davanın Avrupa İnsan Hakları Divanı'na getirilmesi;

c) 36. madde uyarınca usul kurallarının düzenlenmesi."

Madde 2 - Sözleşmenin 21. Maddesine aşağıdaki şekilde düzenlenmiş bir 3. paragraf eklenecektir:

"3. Adaylar yüksek ahlâki vasıflarla mücehhez ve yüksek hukuki göreve atanmak için gerekli nitelikleri haiz yada milli yahut milletlerarası hukuk alanındaki ehliyetleriyle tanınmış kişilerden olacaktır."

Madde 3 - Sözleşmenin 23. maddesine aşağıdaki şekilde düzenlenmiş bir cümle eklenecektir:

"Görevleri süresince, Komisyon üyeleri olarak, bağımsızlıkları, tarafsızlıkları veya bu görevin gerekleriyle bağdaşmayan görevleri üstlenmeyeceklerdir."

Madde 4 - Sözleşmenin 28. maddesinin değişik metni, aynı maddenin 1. paragrafı olacak; 30. maddenin değişik metni ise 2. paragrafı olacaktır. 28. maddenin yeni metni aşağıdaki şekildedir:

"Madde 28

1. Komisyon, kendisine havale edilen bir başvuruyu kabul ettiği takdirde:

a) Olayları tespit etmek amacıyla, tarafların temsilcileriyle birlikte başvuruyu inceleyecek ve gerekirse, ilgili Devletlerin, Komisyon ile fikir teatisinde bulunmalarından sonra, etkinliği için gerekli tüm kolaylıkları sağlayacakları bir tahkikat yapacaktır;

b) Aynı zamanda, Komisyon, işbu Sözleşmede tanımlanan şekliyle İnsan Haklarına saygı esasından hareketle, davanın dostane bir çözüm ile sonuçlandırılması için ilgili taraflara hizmet sunmaya amade olacaktır.

2. Komisyon, dostane bir çözüme varılmasını başarabilirse, konuya ilişkin olarak bir Rapor hazırlayıp ilgili Devletlere, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesine ve yayınlanmak üzere Avrupa Konseyi Genel Sekreterine gönderecektir. Bu rapor yalnızca olayları ve varılan sonucu kısa olarak içerecektir."

Madde 5 - Sözleşmenin 29. maddesinin ilk paragrafındaki "Oybirliği ile" ibaresi, "Üyelerin üçte iki çoğunluğu ile" şeklinde değiştirilecektir.

Madde 6 - Aşağıdaki hüküm Sözleşmeye dercedilecektir:

"Madde 30

1. Dava sürecinin herhangi bir aşamasında, Komisyon, aşağıdaki sonuçlara varılması halinde başvurunun düşürülmesine karar verebilir:

a) Başvuru sahibi başvurusunu takip etme niyetinde değilse, veya

b) Sorun çözümlenmişse, veya

c) Başka herhangi bir nedenden ötürü, başvurunun incelenmesine devam edilmesi hususunda artık haklı bir gerekçe görmezse.

Ancak, Sözleşme tarafından tanımlanan İnsan Haklarına riayet öyle gerekiyorsa, Komisyon başvurunun kayıttan incelenmesine devam edecektir.

2. Komisyon, bir başvuruyu önce kabul edip, sonra kayıttan düşürmeye karar verirse, olayları anlatan ve kayıttan düşürme kararını sebepleri ile birlikte içeren bir Rapor hazırlayacaktır. Söz konusu Rapor, bilgi için taraflara ve Bakanlar Komitesine iletilecektir. Komisyon raporu yayınlatabilir.

3. Komisyon koşulların haklı kıldığı kanısına varırsa, bir başvuruyu yeniden ele almayı kararlaştırabilir."

Madde 7 - Sözleşmenin 31. Maddesinin 1. paragrafı aşağıdaki şekilde olacaktır:

"1. Şayet bir başvuru 28. (2. paragraf), 29. ve 30. maddeler uyarınca bir sonuca bağlanmamış ise, Komisyon olaylar hakkında bir Rapor hazırlar ve tespit edilen olayların, ilgili Devletin, Sözleşmede öngörüldüğü şekliyle üzerine düşen yükümlülüklerin mahallini teşkil edip etmediği hususunda görüşünü bildirir. Raporda, Komisyon üyelerinin bu konudaki kişisel görüşleri belirtilebilir."

Madde 8 - Sözleşmenin 34. maddesi aşağıdaki şekilde olacaktır:

"Madde 20 (3. paragraf) ve 29'un hükümleri haricinde, Komisyon, kararlarını mevcut ve oylamaya katılan üyelerin çoğunluğu ile alacaktır."

Madde 9 - Sözleşmenin 40. maddesine, aşağıdaki şekilde düzenlenen yedinci paragraf eklenecektir:

"7. Divan üyeleri, Divan'da kendi şahsî sıfatlarıyla yer alacaklardır. Görevleri süresince, Divan üyeleri olarak bağımsızlıkları, tarafsızlıkları veya bu görevin gerekleriyle bağdaşmayan başka görevler üstlenmeyeceklerdir."

Madde 10 - Sözleşmenin 41. maddesi aşağıdaki şekilde olacaktır;

"Divan, Başkanını ve bir veya iki Başkan Yardımcısını 3 yıllık bir süre için seçecektir. Bunlar tekrar seçilebilirler."

Madde 11 - Sözleşmenin 43. maddesinin birinci cümlesindeki "yedi" kelimesi, "dokuz" kelimesi ile değiştirilecektir.

Madde 12 -

1. İşbu Protokol, Sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi üyesi Devletlerin imzasına açılacaktır. Bu Devletler, Protokolün bağlayıcılığı hususundaki rızalarını aşağıdaki şekillerde beyan edebileceklerdir :

a) Onay, kabul veya uygun bulma şartına bağlı olmaksızın imza, veya

b) Onay, kabul veya uygun bulma şartına bağlı imza ve imzayı takiben onay, kabul veya uygun bulma.

2. Onay, kabul veya uygun bulma belgesi, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecektir.

Madde 13 - İşbu Protokol, Sözleşmeye Taraf olanların tümünün, 12. madde hükümlerine uygun olarak, Protokolün bağlayıcılığı hususundaki rızalarını beyan ettikleri tarihten sonraki üç aylık devrenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

Madde 14 -

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Konseye üye Devletlere:

a) Her imzayı;

b) Her onay, kabul veya uygun bulma belgesinin tevdiini;

c) 13. maddeye göre, işbu Protokolün yürürlüğe giriş tarihini;

d) İşbu Protokole ilişkin her türlü işlemi, bildirimini veya haberleşmeyi bildirecektir.

Yukarıdaki hükümleri kabul zımınında gereği gibi yetkili kılınmış aşağıdaki imzaları bulunanlar, işbu Protokolü imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak olan işbu Protokol, İngilizce ve Fransızca olarak ve her iki metin aynı derecede geçerli olmak üzere, tek nüsha halinde, 19 Mart 1985 tarihinde Viyana'da düzenlenmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Avrupa Konseyine üye Devletlerin her birine bu Protokolün aslına uygun tasdikli örneklerini tevdi edecektir.